

Búskaparliga elitan má missa vald sítt

Skapið greiðan skilnað millum politikk og vinnulív, finnið alternatívar vinnuvegir, býtið kapitalognina meira javn millum fólk, og forðið fyri, at ov nógv fólk savnast á stórplássunum. Hesi vóru ráðini frá svianum Herman Schmid, universitetslærara

Herman Schmid er svii, og hevur fingist nógv við støðuna hjá útjáraðkjunum í Norðurlondum. Hann royndi í sínum fyrilestri at samanbera Føroyar við støðuna í øðrum norðurlandskum umráðum, serliga norður Noregi og norður Svøríki.

Hann visti á, at hetta eru fólk og samfeløg, sum altíð hava verið tætt knýtt at náttúruni, og at hetta hevur skapt ein serligan mentalitet, sum framvegis er galdandi.

Hesi samfeløg hava livað í konstantum ótryggleika. Ein visti ongantíð hvørjar møguleikar náttúran fór at geva, og tí var neyðugt at útnyttja møguleikarnar so væl sum møguligt, meðan teir vóru har. Ein fiskimaður visti ongantíð, hvussu leingi góðveðrið fór at halda sær o.s.fr.

Hann helt, at hesin mentalitetur hevði eyðkent atferð feroyinga í áttatíðrum: Ein hevði jú nóg mikið av pengum, og tað ráddi um at keypa, byggja, og seta í gongd meðan ein hevði møguleikan til tað!

Vinnulívmenn stýra politikkinum

At vinnulívmenn hava havt so stóra avirkan á politikkinn í Føroyum, hevur mangan verið funnist at. Herman Schmid kom við einum boði uppá, hvi hetta er blivið soleiðis:

Eitt samfelag, sum bert hevur eina vøru at selja, letur av sær sjálvum teimum fólki stórt vald, sum standa fyrri framleiðsluni og söluni av hesi vøru. Alt stendur og fellur jú við, um tað gongst teimum væl. Politakararnir tora ikki at ganga imóti teimum krøvum, tey seta.

Fleiri dømi eru um, at tilíki samfeløg tí fáa eina elitu, hvørs vald meira byggir á búskaparligt vald enn politiskt mandat. Politikkur og búskapur verða altso samanblandað — júst sum tað er hent í Føroyum.

Og hetta førir ongastaðni til nakkað gott, segði hann. Føroyingar noyðast at legg-

ja doyðin á at skapa eina politiska skipan, sum kann handla sjálvstøðugt — leyst av teirri búskaparligu elituni.

Men hetta er sum sagt trupult at gera, so leingi ein bert hevur eina vøru at selja, og m.a. tí er tað so týðningarmikið, at roynt verður at finna alternatívar vinnuvegir.

Desentralisering — bæði so og so

Alternatívir vinnuvegir høv-

du eisini gjørt tað lættari at bytt kapitalognina meira millum fólk, enn hon kanska er bytt í dag. Og hetta helt hann eisini vera týðningarmikið fyrri at forða fyrri, at mótsetningar stinga seg upp millum áhugamálini hjá teimum sum eiga kapitalin, og restina av samfelagnum.

At forða fyrri at ov nógv fólk savnast í stórru plássunum, er eisini ein týðningarmikil uppgáva, helt hann.

Endar ein ov stórir partur av fólkinum sum býarmennsku, sum bara liva av síni lónarinntøku, gerst samfelagið nógv meira sárbert, tá kreppur sum hendan herja. Ein arbeiðsleysur í eini býaribúð hevur jú ikki so nógvur møguleikar. Ein arbeiðsleysur á bygð kann í nógv størri mun syrgja fyrri sær sjálvum, hóast lónarinntøkan hvørkur.

Tigandi kærleiki:

JAVNI bjóðar til landsfund

Undir heitinum »TIGANDI KÆRLEIKI« bjóða vit til landsstevnu hjá JAVNA 30. april og 1. mai 1993

Í ár hava vit valt at hava evnið um psykotisk ella autisma, sum tað eisini verður nevnt.

Á Eirargarði og øðrum stovnum búgva børn og ung, ið eru psykotisk/autistisk, eins og onnur búgva heima hjá foreldrum.

Henda bólk av menniskjum er oftast torført at koma í samband við, og fyrri okkum tykist, sum tey liva í sínum egna heimi. Serkøn hvør á sínum øki hava gjørt sitt til fyrri at menna tey — eisini í Føroyum.

Javni hevur bjóða Lone Hertz til Føroya at hava fyrilestur, hon eisini heldur runt í Danmark, og er um evnið »Sprogløs kærlighed«. Lone Hertz er kend sjónleikarkvinna úr Danmark, men Lone er eisini mamma til ungan mann, ið er brekaður. Hon fer her at greiða frá lívinum hjá sær saman við soninum Tomas. Sjálv ynskir hon, at evnaveik, avvarandi, starvsfólk á stovnum og lærarar koma at lurta — men eisini politikarar.

Hennara stríðsvilji fyrri soninum meta vit hevur gagna mongum brekaðum. Lone Hertz fer á sín serliga hátt at greiða frá royndum.

Vælkomin á henda almenna fundin og hini tiltøkini á Landsstevnunni.

Skrá:
Friggjadagin 30. april:
Kl. 19.00 á Blindastovni-

num — Almennur fundur.

Løgmaður setir stevnuna. Psykotisk brek — hvat er tað í stuttum v/ Eyðun Joensen, sálartroðingi.

Høvuðsrøðari: Lone Hertz: »Sprogløs kærlighed«

Gestafelag: Landsfelagið fyrri autistar. Karin Margreeta Joensen-Næs, formaður, greiður frá felagnum.

Orðstýrari: Karin Kjølbro, sosialráðgevari.

Listaframsýningin hjá Simun Poulsen sum varð vist á Ráðhúsinum í Keypmannahavn verður eisini at síggja á Blindastovnum.

Leygardagin 1. mai

Kl. 10.30 v/ Skúlan á Trøðni: Alment tiltak. ÍSB skipar fyrri.

Kl. 13.30 Á Skúlanum á Trøðni: Almennur fundur. »Hvat siga hini londini« Jónur Poulsen, foreldraumboð í NFPU og onnur greiða frá.

Kl. 15.00 Á Skúlanum á Trøðni: Aðalfundur. Skrá samb. viðtøkunum.

Kl. 19.00 Í Pálsstovu: Veitsla. — Náttverði, ymiskt til ískemtunar, arbeiðsfólk á verkstaðnum Vón vísa dansispæl, Black Birds spælir, burturluting. Frásøgumaður: Zacharias Hammer.

Kostnaður: Vaksin kr. 70 og børn kr. 20. Tilmelding til veitsluna á tlf. 14827, 14027 ella 16510.